

Geopark

Skąd się wzięły białe skały? Jak powstawały podziemne korytarze jaskiń? Dlaczego woda wypływająca ze źródła gdzieś znikła w ponorach? Na te i wiele innych pytań znajdziemy odpowiedź w Geoparku Północnej Jury! Właśnie stanęły tablice na terenie naszej gminy - przy Dworcu PKP koło przystanku oraz koło altanki przystanku konnego w chorońskiej Alei Lipowej.

Urok Jury Krakowsko-Częstochowskiej nie podlega dyskusji. Doceniają go zarówno turyści, spacerowicze, sportowcy, jak i jej mieszkańcy. Wysokie ostańce skalne bielejące na szczytach wapiennych wzniesień, nieraz zwieńczone ruinami zamków, innym razem ukryte wśród gęstych, buczynowych lasów to typowy krajobraz regionu. Zarówno wapienne pagóry oraz wydrążone w nich jaskinie przyciągają śmiałków wspinaczki lub eksploratorów ciekawych podziemnych otchłani. Liczne źródła bijące krystaliczną wodą u podnóży skał znikają w ponorach, aby ponownie wypłynąć nieopodal na powierzchnię. Wiosną obficie owocują wapieniolubne poziomki, oko cieszą rozpościerające się na południowych stokach wzniesień intensywnie latem kwitnące murawy kserotermiczne, a jesienią czerwieniejące i złocące się lasy bukowe. Niewątpliwie najbardziej rozpoznawalnym symbolem Jury są zwinięte spiralnie muszle amonitów - mieszkańców szumiącego tu przed 160 mln lat morza.

Krajobrazy Jury determinuje budowa geologiczna zapisana niczym w kamiennej księdze w ścianach nieczynnych kamieniołomów, wyrobisk i odstonień. Nie łatwo jest jednak ją czytać. Skąd się wzięły białe skały? Jak powstawały podziemne korytarze jaskiń? Dlaczego woda wypływająca ze źródła gdzieś znikła w ponorach? Na te i wiele innych pytań znajdziemy odpowiedź w Geoparku Północnej Jury!

To wyznaczony na terenie siedmiu gmin obszar o szczególnych walorach geologicznych, biologicznych, historycznych oraz archeologicznych. Aktualnie powstaje poświęcony mu przewodnik i mapa geoturystyczna. Wytyczane są też geoedukacyjne ścieżki tematyczne.

„Na tropie jurajskich wapienników” to pierwsza, której tablice właśnie stanęły w terenie. Opowiada ona o starych piecach wapienniczych, ich związku z lokalną geologią oraz historią górnictwa i rozwojem przemysłu wapienniczego.

Składająca się z ośmiu punktów trasa przebiega praktycznie przez środek geoparku. Pierwszy zlokalizowany jest w Częstochowie na Złotej Górze, a ostatni w Niegowej. Ponadto, w każdej z gmin Geoparku Północnej Jury czekają już na turystów tablice prezentujące mapę obszaru geoparku, jego georóżnorodność i historię geologiczną.

Pomysłodawcą i realizatorem projektu geoparku oraz opracowań i elementów jego infrastruktury jest zespół pracowników Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego. Autorami wszystkich tablic są: mgr inż. Monika Krzeczyńska z Muzeum Geologicznego oraz mgr Paweł Woźniak z Oddziału Górnośląskiego PIG-PIB. Projekt finansowany jest ze środków NFOŚiGW w ramach zadania państwowej służby geologicznej pn. „Upowszechnianie wiedzy o geologii, górnictwie i ochronie georóżnorodności”.

Tekst i foto: mgr inż. Monika Krzeczyńska, Zastępca Kierownika, Muzeum Geologiczne, Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy.